

2018

Delårsregnskap andre kvartal

VISJON, VERDIER OG MÅL

Visjon

SpareBank 1 Telemark – banken for Telemark og telemarkinger

Verdier

Nær

Dyktig

Engasjert

Nær	Vi skal ha en nærhet til våre kunder og samarbeidspartnere. Dette skal vi etterleve gjennom personlige relasjoner, tilgjengelighet og god kommunikasjon.
Dyktig	Vi skal ha en kompetanse og tilstrebe en dyktighet som både vi og våre kunder kan være stolte av. Med kompetanse mener vi produktet av kunnskap, ferdighet og holdning.
Engasjert	Vi skal være initiativrike og entusiastiske. Vårt engasjement overfor kunder og samfunnet skal bidra til et bedre liv i Telemark og for telemarkinger.

Strategisk hovedmålsetning

Vi skal være en lønnsom og solid bank som er attraktiv og har tillit hos våre kunder, samarbeidspartnere og medarbeidere. Vi skal være blant de beste bankene i bruk av moderne kundebetjeningsløsninger. Vi skal ha et tilnærmet fullsortiment tilbud av bank- og forsikringsprodukter / tjenester, enten egenproduserte eller gjennom SpareBank 1 Alliansen.

Kundene skal oppleve at vi er den beste banken på nærhet i alle kanaler, lokal forankring, forståelse av kundes behov, kompetanse og kommunikasjon.

INNHOLOFORTEGNELSE

4	1.	HOVEDTALL/ NØKKELTALL	22	NOTE 7 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V
5	2.	STYRETS BERETNING	23	NOTE 8 FINANSIELLE DERIVATER
10	3.	RESULTAT	24	NOTE 9 LIKVIDITETSRISIKO
11	4.	BALANSE	25	NOTE 10 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
12	5.	ENDRING I EGENKAPITALEN	26	NOTE 11 NETTO RESULTAT FRA FINANSIELLE EIENDELER
13	6.	KONTANTSTRØMOPPSTILLING	26	NOTE 12 KLASSIFISERING OG MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
14	7.	RESULTAT FRA KVARTALSREGNSKAPENE	29	NOTE 13 ANDRE EIENDELER
15	8.	NOTER TIL REGNSKAPET	29	NOTE 14 INNSKUDD FRA KUNDER
15		NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER	30	NOTE 15 ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSE
16		NOTE 2 VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER	30	NOTE 16 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
16		NOTE 3 SEGMENTINFORMASJON		
17		NOTE 4 KAPITALDEKNING		
20		NOTE 5 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	31	9. ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF
21		NOTE 6 OVERFØRING AV FINANSIELLE EIENDELER	32	10. REVISORERKLÆRING

1 HOVEDTALL/ NØKKELTALL

Beløp i millioner kroner	Konsern		
	Q2 2018	Q2 2017	2017
Resultatsammendrag			
Netto renteinntekter	188	180	374
Andre inntekter	160	115	247
Driftskostnader	145	137	282
Resultat før tap	203	159	339
Tap på utlån og garantier	6	-2	-5
Resultat før øvrige resultatposter	161	122	268
Totalresultat	167	125	252
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	11,3 %	9,3 %	10,0 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	11,7 %	9,5 %	9,4 %
Rentenetto (morbank)	1,62 %	1,67 %	1,68 %
Kostnadsprosent (morbank)	37,6 %	39,4 %	42,2 %
Kostnadsprosent (konsern)	41,6 %	46,3 %	45,4 %
Balanse			
Brutto utlån inkl overføring til kredittforetak	29 582	27 520	28 451
Brutto utlån ekskl overføring til kredittforetak	20 708	19 772	19 960
Utlån overført til kredittforetak	8 874	7 747	8 491
Innskudd fra kunder	15 074	13 775	14 068
Innskuddsdekning	72,8 %	69,7 %	70,5 %
Likvidetsreservekrav LCR (morbanken)	291 %	187 %	296 %
Utlån overført til kredittforetak i prosent av brutto utlån	30,0 %	28,2 %	29,8 %
Vekst i forvaltningkapital inkl kredittforetak siste 12 mnd	9,3 %	6,2 %	7,8 %
Utlånsvekst inkludert overføring til kredittforetak siste 12 mnd	7,5 %	8,3 %	6,9 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,4 %	3,7 %	6,6 %
Forvaltningkapital	24 322	22 616	23 054
Forvaltningkapital inkl kredittforetak	33 196	30 363	31 546
Egenkapital ekskl hybridkapital	2 914	2 667	2 793
Soliditet			
Ren kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	16,0 %		
Kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	17,0 %		
Kapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	19,1 %		
Uvektet kjernekapitaldekning (LR) (forholdsmessig konsolidert)	8,0 %		
Ren kjernekapitaldekning (morbanken)	17,6 %	16,7 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning (morbanken)	18,3 %	16,7 %	18,5 %
Kapitaldekning (morbanken)	20,2 %	17,5 %	19,6 %
Uvektet kjernekapitaldekning (LR) (morbanken)	9,8 %	9,0 %	10,0 %
Ansvarlig kapital (morbanken)	2 610	2 120	2 448
Risikovektet balanse (morbanken)	12 949	12 132	12 492
Kontor og bemanning			
Antall kontor	7	7	7
Antall årsverk	186,6	162,8	174,7
herav antall årsverk morbank	154,6	140,7	152,7
Antall ansatte	192	167	180
herav antall ansatte morbank	160	145	158

2 STYRETS BERETNING

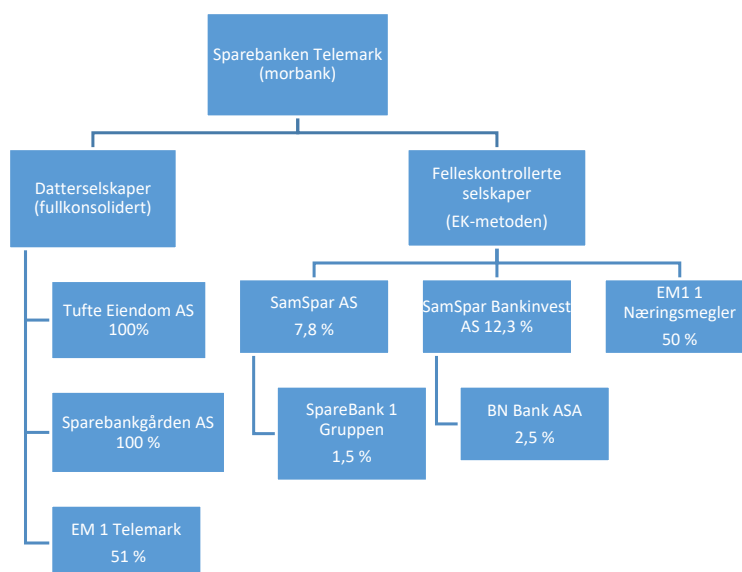
Sparebanken Telemark tilbyr bank- og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Telemark og for telemarkinger. Sparebanken Telemarks virksomhet er bygget på målsetning om å være en solid og god lokal aktør som skaper verdier i vår region. Med en kombinasjon av lokal tilstedeværelse, solid rådgiverkompetanse og god tilgjengelighet ved gode digitale løsninger er målsetningen å levere gode kundeopplevelser. Bankens styrker er bygget på nærhet til kundene og raske, effektive beslutningsprosesser. God lokalkunnskap og høy faglig kompetanse gjør kundebehandlingen fleksibel og effektiv. Banken er en del av SpareBank 1 Alliansen.

Bankens visjon, verdier, mål og forretningside er vedtatt av styret og inntatt i årsrapporten.

SpareBank 1 Telemark

Sparebanken Telemark har sin forretningsadresse i Storgata 117, Porsgrunn og kontorer i Skien, Bamble, Nome, Bø og Notodden. EiendomsMegler 1 Telemark er samlokalisert på bankens kontorer i Porsgrunn, Skien, Bø og på Notodden.

Konsernet Sparebanken Telemark består av morbanken og tre datterselskaper: Tufte Eiendom AS (100 prosent), Sparebankgården AS (100 prosent) og EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 prosent). I forbindelse med innfusjonering av meglerne i SBBL til EM1 Telemark ble 5 prosent av aksjene til banken solgt til SBBL i januar 2018. I tillegg har banken tre felleskontrollerte selskaper: SamSpar AS (7,8 prosent), SamSpar Bankinvest AS (12,3 prosent) og EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS (50 prosent).

Hovedtall per andre kvartal 2018 konsern

- Resultat før skatt 197 (159¹) millioner kroner
- Resultat etter skatt 161 (122) millioner kroner
- Avkastning på egenkapitalen 11,3 (9,3) prosent
- Ren kjernekapitaldekning² 16,0 prosent
- Kjernekapitaldekning 17,0 prosent
- Kapitaldekning 19,1 prosent
- Vekst i utlån 7,5 (8,3) prosent og i innskudd 9,4 (3,7) prosent siste 12 måneder

Hovedtrekk i kvartalet

- Sammenslåingen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS, og en ny verdivurdering av dette selskapet ga en positiv resultateffekt i Q2 på ca 20 millioner kroner.
- God inntektsutvikling i morbanken med god utlåns- og innskuddsvekst.

Resultat

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår.

Resultat før skatt ble 197 (159) millioner kroner, mens resultat etter skatt ble 161 (122) millioner kroner. Dette ga en egenkapitalavkastning for konsernet på 11,3 (9,3) prosent.

Tilsvarende resultat for morbanken ble på 203 (193) millioner kroner, mens resultat etter skatt ble 167 (157) millioner kroner. Dette ga en egenkapitalavkastning for morbanken på 12,2 prosent.

Netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak

Netto renteinntekter var på 188 (180) millioner kroner. Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak regnskapsføres som provisjonsinntekter. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekt fra kredittforetak var på 225 (209) millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på 7,6 prosent fra året før. Bankens rentenetto var på 1,62 (1,67) prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har økt med om lag 8 millioner kroner til 37 millioner kroner målt mot samme periode i fjor.

Provisjonsmarginen fra boligkreditt selskapet var på 0,9 prosent mot 0,8 prosent i 2017. Provisjonsmarginen fra næringskreditt var på 0,6 mot

0,2 prosent for tilsvarende periode i fjor.

I 2018 skal banken betale sikringsfondsavgift på 10,8 millioner kroner mot 10,3 millioner kroner i 2017. Sikringsfondsavgiften er periodisert i regnskapet med 5,4 (5,2) millioner kroner hittil i år.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter var på 111 (91) millioner kroner, en økning på 20 millioner kroner fra fjor. Økningen kommer i all hovedsak fra provisjonsinntektene fra kredittforetakene (8 millioner kroner) og fra eiendomsmegling (6 millioner kroner), men provisjonsinntekter fra betalingsformidling, forsikring og øvrige områder viser også en god vekst (5 millioner kroner).

Andre inntekter var på samme nivå som fjoråret.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 48 (25) millioner kroner.

Inntektsøkningen skyldes verdiøkning på aksjene i SpareBank 1 Betaling (Vipps, BankAxept og BankID) på ca 20 millioner kroner samt økt utbytte (10 millioner kroner) på aksje- og egenkapitalbevisporteføljen sammenlignet med 2017.

Netto resultat fra eierinteresser er på nivå med samme periode i fjor 14 millioner kroner. Lavere resultat i første halvår fra SpareBank 1 Gruppen pga lavere forsikrings- og finansresultater kompenseres av et positivt resultat hos EM1 Næringsmegling AS.

Sammenslåingen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS ble godkjent av Finansdepartementet i juni. Selskapet vil etter sammenslåingen bli Nordens største aktør innen betaling og identifisering. I forbindelse med fusjonen er det foretatt en ny verdivurdering av selskapet som gir en verdiøkning for banken på ca 20 millioner kroner.

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 20. juni en intensjonsavtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter. Sammenslåingen av forsikringsvirksomhetene vil skje ved at DNB Forsikring AS fusjonerer med SpareBank 1 Skadeforsikring AS. SpareBank 1 Gruppen AS skal ha en eierandel på 60 prosent og DNB 40 prosent i det nye selskapet. Selskapet vil fortsatt være et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen AS.

I intensjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på om lag 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen og om lag 20 prosent for DNB. Det nye selskapet vil ved fusjonstids-punktet ha en markedsandel innenfor

1 Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt

2 Forholdsmessig konsolidert finansforetak, se note 4

risikoforsikring på over 15 prosent, og blir med dette landets tredje største forsikringsselskap, og landets største med distribusjon gjennom bank. SpareBank 1-bankene vil distribuere forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB vil distribuere forsikringene under merkevaren til DNB. Fusjonen vil etter planen gjennomføres 1. januar 2019, forutsatt godkjenning fra myndighetene. Banken eier 1,5 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS.

Driftskostnader

Totale driftskostnader utgjorde 145 (137) millioner kroner. I februar ble det tilbakeført for mye innbetalt formueskatt fra tidligere år på 9,4 millioner kroner for årene 2012 til 2016. Korrigert for tilbakebetaling av formueskatt, viser kostnadene en økning på ca 17 millioner. Økningen i driftskostnadene sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak økte lønns- og pensjonskostnader som følge av flere årsverk i bank (13,8 årsverk) og meglervirksomheten (10 årsverk), samt økte IT og felleskostnader.

Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter ble på 41,6 (46,3) prosent. Tilsvarende nøkkeltall for morbanken er 37,6 (39,4) prosent.

Tap på utlån og garantier

IFRS 9 «Finansielle instrumenter» erstattet fra og med 01.01.18 IAS 39. Dette har blant annet påvirket måten konsernet vurderer behovet for tapsnedskrivninger på.

Etter tidligere regler under IAS 39 fant nedskrivninger for tap bare sted når det var objektive bevis for at en tapshendelse hadde inntruffet etter første gangs balanseføring. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene derimot innregnes basert på forventet kredittap (ECL).

Tapsavsetningen økte med 3,0 millioner kroner i første halvår til 128 millioner kroner eller 0,6 prosent av brutto utlån herav bedriftsmarkedet på 86 millioner kroner og personmarkedet 42 millioner kroner. Se note 7 for nærmere spesifikasjon.

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil på kredittrisiko, og har historisk hatt lave realiserte tap på utlån og garantier.

Banken har tett oppfølging av engasjementer i risikoklasse J og K (trinn 3 i nedskrivningsmodellen etter IFRS 9). Disse engasjementene utgjør 0,7 prosent av utlånsporteføljen på balansen som er marginalt ned sammenlignet med 01.01.2018 (0,8 prosent).

Balanse og soliditet

Konserns forvaltningskapital inkludert overført til kredittforetak var 33.196 (30.363) millioner kroner

ved utgangen av kvartalet, en økning på 2.833 millioner kroner eller 9,3 prosent målt mot samme periode i 2017. Konsernets forvaltningskapital var på 24.322 (22.616) millioner kroner, en økning med 1.706 millioner kroner tilsvarende 7,5 prosent siste 12 måneder.

Utlån

Samlede utlån før overføring til kredittforetak var 29.582 (27.520) millioner kroner, som er en økning på 7,5 prosent siste 12 måneder. Samlede utlån etter overføring til kredittforetak var på 20.708 (19.772) millioner kroner. Av konsernets samlede utlån inkludert overføring til kredittforetak utgjorde andelen til bedriftsmarkedet 25,1 prosent mot 24,7 prosent for fjoråret. Det har ikke vært vesentlige endringer i bankens kredittrisikoprofil siste året.

Fastrenteutlån var ved utgangen av første kvartal på 1.311 (1.249) millioner kroner, som er en økning på 4,8 prosent fra samme periode i 2017 og 11 prosent siden årsskiftet. Vi ser en økende etterspørsel etter fastrentelån hittil i 2018.

Innskudd

Konsernet hadde per utgangen av kvartalet innskuddsvolum på 15.074 (13.775) millioner kroner, som tilsvarer en 12 måneders vekst på 1.298 millioner kroner eller 9,4 prosent. Innskuddsdekningen etter overføring til kredittforetak var på 72,8 (69,7) prosent.

Konsernets 10 største innskuddskunder utgjør ca. 5 prosent av totale innskudd.

Innskudd som ikke inngår innskudds-garantiordningen utgjorde per utgangen av kvartalet ca. 19 prosent av konsernets samlede innskudd.

Innskuddsporteføljen er diversifisert og store innskudd er i hovedsak bundet på 31 dager.

Langsiktig finansiering

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var på 6.132 (6.032) millioner kroner. Disse består av 5.631 millioner kroner i obligasjonsgjeld, 250 millioner kroner i ansvarlig obligasjonslån, en fondsobligasjon på 100 millioner kroner, samt et bilateralt lån på 150 millioner kroner. Sistnevnte er lån fra Eksportfinans ASA med forfall i september 2022.

I andre kvartal har banken hentet inn et ansvarlig obligasjonslån på 50 millioner kroner med kupong på 3 måneders Nibor pluss 1,40 prosentpoeng og førtidig innløsningsrett første gang 01.06.2023.

Den gjennomsnittlige restløpetiden på gjelden var ved utgangen av kvartalet på 3,0 (2,8) år. Konsernet har en god likviditetssituasjon. 952 millioner kroner

av gjelden har forfall de neste 12 månedene og vil bli erstattet med ny markedsfinansiering. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS var på henholdsvis 8.162 millioner kroner og 712 millioner kroner. Samlet overførsel til kredittforetak utgjør 30,0 prosent av brutto utlån. Overførsel til boligkredittforetaket utgjør 36,9 prosent av brutto utlån til personmarkedet. Hittil i år har det vært overført lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS på henholdsvis 300 (103) millioner kroner og 82 (75) millioner kroner.

Likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av finansieringen på ulike markeder, kilder og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetspolicy som blant annet inneholder beredskapsplaner og stresstester.

Styret vurderer likviditetssituasjonen som god.

Verdipapirer

Bankens beholdning av rentebærende verdipapirer var på 1.245 (845) millioner kroner. Gjennomsnittlig løpetid på bankens obligasjonsportefølje var 2,4 (2,9) år.

Avkastningen på porteføljen er på 1,6 prosent tilsvarende 8,0 millioner kroner.

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler består i all hovedsak av aksjer i allianseselskaper og har en bokført verdi på 725 (585) millioner kroner ved utgangen av kvartalet.

Eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter

Bokført verdi av aksjer i felleskontrollerte virksomheter utgjorde 203 (194) millioner kroner. Investeringene i bankens tre felleskontrollerte selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbank regnskapet.

Resultat fra felleskontrollerte virksomheter i første halvår er inntektsført med 14,2 (14,2) millioner kroner. Se omtale over.

Eierinteresser i konsernselskaper

Sparebanken Telemark har tre datterselskaper: Tuft Eiendom AS (100 prosent), Sparebankgården AS (100 prosent) og Eiendomsmegler 1 Telemark AS (51 prosent). I konsernregnskapet til banken er bankens tre datterselskaper fullt ut konsolidert inn i konsernregnskapet. Resultat fra datterskapene innregnet i resultatet for første halvår er på 2,4 (2,3) millioner kroner hvor EiendomsMegler 1 Telemark leverer et resultat etter skatt på 1,6 (1,5) millioner kroner per første halvår i 2018. Marginal bedring i resultat hittil i 2018 sammenlignet med 2017. SBBL

megleravdeling med 10 årsverk, ble innfusjonert i selskapet 1. januar i år. Selskapet er Telemarks største meglerforetak med 25 prosent markedsandel hvorav 30 prosent markedsandel i Skien. Omsetningen er hovedsakelig basert på meglertjenester i bruktboligmarkedet.

I bankens selskapsregnskap er aksjer i datterselskap bokført til historisk kost som per utgangen av kvartalet utgjør 29 (32) millioner kroner. Banken solgte i januar 2018 5 prosent av aksjene i Eiendomsmegler 1 Telemark til Skien Boligbyggelag. Gevinst (1 million kroner) knyttet til aksjesalget er eliminert i konsernet.

Egenkapital og soliditet

Konsernets egenkapital ekskl. fondsobligasjon var 2.914 (2.667) millioner kroner inkludert resultat hittil i år.

Egenkapitalavkastningen på totalresultat var på 11,7 (9,5) prosent.

Fra 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og SamSpar Bankinvest AS (BN Bank). Ved utgangen av kvartalet hadde konsernet en ren kjernekapitaldekning på 16,0 prosent, kjernekapitaldekning på 17,0 prosent og kapitaldekning på 19,1 prosent. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) forholdsmessig konsolidert er på 8,0 prosent.

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 17,6 (16,7) prosent, 18,3 (16,7) prosent og 20,2 (17,5) prosent. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) utgjorde 9,8 (9,0) prosent.

Regnskapet har vært gjenstand for delårsrevisjon. Resultat hittil i år er tillagt den ansvarlige kapitalen, men redusert for forventet utbytte basert på eierbrøk.

Personmarkedet

Utlånsporteføljen inkludert overført til kredittforetak til personmarkedet var 22.146 (20.712) millioner kroner ved utgangen av kvartalet. Dette gir en 12 måneders vekst på om lag 1.434 millioner kroner tilsvarende 6,9 prosent. Banken har god vekst i personmarkedet for kunder i Telemark og telemarkinger bosatt utenfor Telemark. Resultat før tap og skatt fra personmarkedet er på ca. 119 millioner kroner mot ca. 114 millioner kroner i 2017. Se note 3 for ytterligere spesifikasjon.

Utviklingen hvor flere velger å ordne de daglige banktjenester selv uten å oppsøke fysiske bankkontorer fortsetter også inn i 2018. Banken har derfor fokus på å tilpasse seg gjennom å være tilgjengelig med rådgivning og gode løsninger i

digitale kanaler og videreutvikle organisasjonen i tråd med behovet for relevant kompetanse.

Bedriftsmarkedet

Utlånsporteføljen inkludert overført til kredittforetak for bedriftsmarkedet var 7.468 (6.847) millioner kroner ved utgangen av kvartalet. Dette gir en årsvekst på om lag 620 millioner kroner tilsvarende 9,0 prosent. Resultat før tap og skatt fra bedriftsmarkedet er på ca. 90 millioner kroner mot ca. 80 millioner kroner i 2017. Se note 3 for ytterligere spesifikasjon.

Sparebanken Telemark ønsker å være et attraktivt og kompetent finanshus for næringslivet i Telemark med et bredt tilbud av produkter til konkurransedyktige vilkår.

Gjennom dette bidrar banken med å være en god støttespiller for regionen og for næringslivet generelt, samt å bidra til en positiv utvikling både i forhold til å bevare og skape nye arbeidsplasser i Telemark.

Organisatoriske forhold

Konsernet hadde 192 ansatte fordelt på 186,6 årsverk per første halvår mot 167 ansatte og 162,8 årsverk på samme tidspunkt i fjor. Økningen i årsverk skyldes overtakelse av eiendomsmeglervirksomheten til SBBL fra 01.01.2018 samt nyansettelser andre halvår 2017 i banken ref omtale i årsrapporten for 2017.

Etter en periode med 13 nyansettelser i banken og flere organisatoriske endringer i 2017 har det vært rolig organisatorisk i første halvår i 2018.

Risikostyring kredittrisiko

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes

i henhold til bankens bevilgnings-reglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet.

Tapsutviklingen i banken vil være avhengig av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Det har hittil i år vært lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Styret vurderer kvaliteten på utlånsporteføljen som tilfredsstillende med svært lave tap.

Utsiktene fremover

Styret vurderer bankens resultat som godt.

Styret forventer i tråd med markedsaktørene at markedsrentene vil øke svakt fremover og at styringsrenten settes opp i inneværende år. Myndighetenes innføring av nye krav til i boliglån fra 1. juli vil kunne føre til lavere etterspørsel etter lån. En svakere utvikling i boligprisene vil også kunne påvirke etterspørselen etter lån. Styret er av den oppfatning at det fremdeles vil være sterk konkurranse om boliglån med påfølgende marginpress.

Telemark har merket lite til utfordringene i norsk økonomi de senere år, og har hatt en god økonomisk utvikling. Arbeidsledigheten i Telemark målt med NAV har hatt en gunstig utvikling. Boligprisene har hatt en stabil utvikling i første halvår.

Styret forventer fortsatt stabil utvikling i fylket, både med hensyn til boligprisutvikling og økonomisk vekst. Bankens utvikling forventer å følge dette.

Styret i Sparebanken Telemark

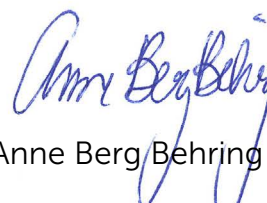
Porsgrunn, 14. august 2018

Per Richard Johansen
Styrets leder

Per Wold

Anne Berg Behring

Ingeborg Fogt Bergby

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt Boye

Per Halvorsen
Adm.banksjef

3 RESULTAT

Morbank					Konsern						
	Q2	Q2	Per Q2	Per Q2		Per Q2	Per Q2	Q2	Q2		
2017	2017	2018	2017	2018		2018	2017	2018	2017	2017	
617	154	149	303	290	Renteinntekter, amortisert kost ¹		289	302	148	616	
		14		26	Renteinntekter, øvrige		26		14		
242	61	67	122	127	Rentekostnader		127	122	66	242	
374	93	96	181	189	Netto renteinntekter		188	180	96	374	
184	45	48	85	98	Provisjonsinntekter	10	116	96	60	210	
22	5	6	10	10	Provisjonskostnader	10	10	10	6	22	
2	1	0	1	1	Andre inntekter	10	6	5	3	9	
165	41	43	76	89	Netto provisjons- og andre inntekter		111	91	57	197	
62	56	28	58	39	Utbytte	11	16	6	6	11	
					Netto resultat fra eierinteresser	11	14	14	8	34	
5	2	21	4	19	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	11	18	4	20	5	
67	58	49	62	57	Netto resultat fra finansielle investeringer		48	25	34	50	
607	192	188	318	335	Sum netto inntekter		348	296	187	621	
123	28	31	60	66	Lønnskostnader		81	70	39	145	
124	33	33	60	56	Andre driftskostnader		58	61	36	125	
10	3	2	5	5	Av- og nedskrivninger		6	6	3	12	
256	64	66	125	126	Sum kostnader		145	137	77	282	
351	128	122	193	209	Resultat før tap og skatt		203	159	109	339	
-5	2	6	-2	6	Tap på utlån og garantier	7	6	-2	6	-5	
-3			-2		Gevinst, tap og nedskrivning(-) av aksjer, egenkapitalbevis og andeler			-2			
352	126	116	193	203	Resultat før skatt	3	197	159	103	343	
74	20	18	37	35	Skattekostnad		36	38	18	76	
278	106	99	157	167	Resultat før øvrige resultatposter		161	122	85	268	
					Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		160	121	85	267	
					Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		0,8	0,7	0,4	1,2	
kr 14,95	kr 4,84	kr 4,51	kr 8,64	kr 8,40	Resultat per egenkapitalbevis		kr 8,05	kr 6,73	kr 3,81	kr 3,43	kr 14,41

¹ Renteinntekter for 2017 er lagt inn på linjen «Renteinntekter, amortisert kost», og inkluderer renteinntekter fra finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat, og ikke omarbeidet etter IFRS 9.

Utvidet resultat etter IAS 1

Morbank					Konsern						
2017	Q2 2017	Q2 2018	Per Q2 2017	Per Q2 2018		Noter	Per Q2 2018	Per Q2 2017	Q2 2018	Q2 2017	2017
278	106	99	157	167	Resultat for perioden		161	122	85	62	268
					Poster som reverseres over resultat						
10	3		4		Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	12		4		3	10
					Andel andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet	11	-1	-1		-1	-3
					Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifiser til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	8	7		1		
-23		1		7	Poster som ikke reverseres over resultat						
					Estimatavvik IAS 19 pensjon						-23
-13	3	1	4	7	Sum over andre inntekter og kostnader		7	3	1	3	-16
265	109	99	161	175	Totalresultat		167	125	86	65	252
					Majoritetsandel av totalresultat		167	124	86	63	251
					Minoritetsandel av totalresultat		0,8	0,7	0,4	1,2	1,2

4 BALANSE

Morbank					Konsern		
31.12.17	30.06.17	30.06.18		Noter	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Eiendeler							
134	29	127	Kontanter og fordringer på sentralbanker		127	29	134
1 076	1 066	1 209	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1 209	1 066	1 076
19 877	19 687	20 629	Netto utlån til og fordringer på kunder	3,5,6,7	20 597	19 648	19 839
918	845	1 245	Rentebærende verdipapirer		1 245	845	918
4	6	7	Finansielle derivater	8	7	6	4
673	585	725	Aksjer, egenkapitalbevis og andeler		725	585	673
29	32	29	Eierinteresser i konsernselskaper				
86	86	86	Eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter		203	194	212
120	126	120	Varige driftsmidler		163	176	168
15	7	15	Utsatt skattefordel		15	6	15
5	50	15	Andre eiendeler	13	32	62	15
22 936	22 518	24 206	Sum eiendeler		24 322	22 616	23 054
Gjeld							
150	150	150	Innskudd fra kredittinstitusjoner		150	150	150
14 080	13 785	15 079	Innskudd fra kunder	3,14	15 074	13 775	14 068
5 552	5 731	5 631	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		5 631	5 731	5 552
13	15	4	Finansielle derivater	8	4	15	13
200	150	250	Ansvarlig lånekapital	16	250	150	200
168	117	191	Annen gjeld og forpliktelser	15	199	126	178
20 164	19 948	21 306	Sum gjeld		21 308	19 949	20 161
Egenkapital							
686	686	730	Eierandelskapital		730	686	686
2	2	18	Overkursfond		18	2	2
290	196	189	Utjevningsfond		189	196	290
100		100	Hybridkapital (fondsobligasjon)		100		100
1 671	1 510	1 667	Sparebankens fond		1 667	1 510	1 671
24	175	197	Annen egenkapital		307	271	142
			Minoritetsinteresser		3	3	3
2 772	2 569	2 901	Sum egenkapital		3 014	2 667	2 893
22 936	22 518	24 206	Sum egenkapital og gjeld		24 322	22 616	23 054
Poster utenom balansen:							
8 491	7 747	8 874	Portefølje overført til kredittforetak	6	8 874	7 747	8 491

5 ENDRING I EGENKAPITALEN

Endring i egenkapital i morbanken	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 671	100	24	2 772		2 772
IFRS 9 implementeringseffekt			-0,5	-0,9			-1		-1
Egenkapital 01.01.18	686	2	289	1 670	100	24	2 771		2 771
Utbytte fra 2017, utbetalt 2018			-40	-3			-43		-43
Utbetalte renter fondsobligasjoner						-2	-2		-2
Emisjon i Q2 2018	44	16	-60						
Resultat for øvrige resultatposter						167	167		167
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader						7	7		7
Egenkapital 30.06.18	730	18	189	1 667	100	197	2 901		2 901

Utbytteemisjon i 2018 ved utstedelse av 438.942 nye egenkapitalbevis til tegningskurs 136,69 kr
Fond for urealiserte gevinster utgjør 43,4 millioner kroner per 30.06.18. Beløpene inngår i annen egenkapital.

Endring i egenkapital i morbanken	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.17	676	2	236	1 515		14	2 443		2 443
Utbytte fra 2016, utbetalt 2017			-40	-5			-45		-45
Emisjon i Q2 2017	10						10		10
Resultat for øvrige resultatposter						157	157		157
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg							4		4
Egenkapital 30.06.17	686	2	196	1 511		171	2 569		2 569

Utbutteemisjon i 2017 ved utstedelse av 100.000 nye egenkapitalbevis til tegningskurs 100,00 kr
Fond for urealiserte gevinster utgjør 18,2 millioner kroner per 30.06.17. Beløpene inngår i annen egenkapital.

Endring i egenkapital i konsern	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 671	100	142	2 890	3,1	2 893
IFRS 9 implementeringseffekt			-0,5	-0,9			-1		-1
Egenkapital 01.01.18	686	2	289	1 670	100	142	2 889	3,1	2 892
Utbytte fra 2017, utbetalt 2018			-40	-3			-43	-1,0	-44
Utbetalte renter fondsobligasjoner						-2	-2		-2
Salg 5 % av aksjer i datterselskap jan 2018						1	0,8	0,2	1
Emisjon i Q2 2018	44	16	-60						
Resultat for øvrige resultatposter						160	160	0,8	161
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader						7	7		7
Andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet						-0,5	-0,5		-0,5
Egenkapital 30.06.18	730	18	189	1 667	100	307	3 011	3,2	3 014

Endring i egenkapital i konsern	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.17	676	2	236	1 515		146	2 575	3,4	2 578
Utbytte/gaver fra 2016, utbetalt 2017			-40	-5			-45	-1,4	-46
Emisjon i Q2 2017	10						10		10
Resultat før øvrige resultatposter						121	121	0,7	122
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg						4	4		4
Andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet						-0,5	-0,5		-0,5
Egenkapital 30.06.17	686	2	196	1 511		270	2 665	2,6	2 667

6 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morbank			Konsern			
2017	Q2 2017	Q2 2018		Q2 2018	Q2 2017	2017
			Kontantstrøm fra virksomheten			
352	193	203	Resultat før skatt	197	159	343
			Netto resultat fra felleskontrollert virksomhet	-14	-14	-34
3	2		Tap/gevinst finansielle anleggsmidler		2	
-4			Verdiendringer på finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi			-4
10	5	5	Av- og nedskrivninger	6	6	12
-5	-2	6	Tap på utlån	6	-2	-5
-57	-61	-74	Betalbar skatt	-74	-61	-58
-926	-715	-775	Endring utlån og andre eiendeler	-781	-716	-929
869	573	999	Endring innskudd fra kunder	1 002	578	872
-189	-178	-132	Endring utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-132	-178	-189
-77	-6	-328	Endring rentebærende verdipapirer	-328	-6	-77
43	-29	-11	Endring øvrige fordringer	-17	-32	41
-59	-22	69	Endring annen kortsiktig gjeld	69	-26	-59
-39	-239	-39	Netto kontantstrøm fra virksomheten	-67	-291	-87
			Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
-3	-5	-5	Endring varige driftsmidler	-0,3	-5	-4
-112	-32	-44	Endring aksjer, egenkapitalbevis og andeler	-21	17	-63
-116	-37	-50	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-21	12	-67
			Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
136	301	76	Endring låneopptak finansielle innlån	76	301	136
150		48	Endring låneopptak ansvarlig lån	48		150
-35	-33	-43	Utbetalt utbytte/gaver	-43	-31	-36
251	268	81	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	81	270	250
96	-9	-7	Sum endring likvider i året	-7	-9	96
38	38	134	Likviditetsbeholdning 1.1	134	38	38
134	29	127	Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	127	29	134
96	-9	-7	Netto endring likvider i året	-7	-9	96

7 RESULTAT FRA KVARTALSREGNSKAPENE

Konsern						
Resultat	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018
Renteinntekter, amortisert kost ¹	148	154	156	157	140	148
Renteinntekter, øvrige					12	14
Rentekostnader	61	61	61	59	60	66
Netto renteinntekter	88	93	96	97	92	96
Provisjonsinntekter	45	52	60	51	56	60
Provisjonskostnader	5	5	6	6	5	6
Andre inntekter	3	2	-2	6	3	3
Netto provisjons- og andre inntekter	42	49	52	52	54	57
Utbytte	2	4		5	11	6
Netto resultat fra eierinteresser	8	6	7	13	6	8
Netto resultat fra andre finansielle investeringer	2	2	1	3	-2	20
Netto resultat fra finansielle investeringer	12	13	8	20	15	34
Sum netto inntekter	142	154	156	170	161	187
Lønnskostnader	36	34	33	42	42	39
Andre driftskostnader	29	32	29	35	22	36
Av- og nedskrivninger	3	3	3	3	3	3
Sum kostnader	67	70	64	81	67	77
Resultat før tap og skatt	75	84	91	89	94	109
Tap på utlån og garantier	-4	2		-3	1	6
Gevinst, tap og nedskrivning(-) av aksjer, egenkapitalbevis og andeler	-2			2		
Resultat før skatt	77	82	91	93	93	103
Skattekostnad	17	20	21	17	18	18
Resultat før øvrige resultatposter	60	62	69	77	76	85
Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	59	62	69	77	75	85
Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	0,2	0,5	0,5	-0,01	0,4	0,4
Utvidet resultat etter IAS 1						
Resultat for perioden	60	62	69	77	76	85
Poster som reverseres over resultat						
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	0,8	3,2	3,6	2,4		
Andel andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet	0,1	-0,6	0,1	-2,4	-0,5	
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifiser til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					6,4	0,7
Poster som ikke reverseres over resultat						
Estimatavvik IAS 19 pensjon				-23,1		
Sum over andre inntekter og kostnader	1	3	4	-23	6	1
Totalresultat	60	65	73	54	81	86
Majoritetsandel av totalresultat	60	64	73	54	81	86
Minoritetsandel av totalresultat	0,2	0,5	0,5	-0,01	0,4	0,4

1 Renteinntekter for 2017 er lagt inn på linjen «Renteinntekter, amortisert kost», og inkluderer renteinntekter fra finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat, og ikke omarbeidet etter IFRS 9.

8 NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsrapporten for Sparebanken Telemark omfatter perioden 01.01.-30.06.18. Delårsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting og etter de samme prinsippene som ble benyttet i årsregnskapet for 2017. Dette gjelder dog ikke finansielle instrumenter, der IFRS 9 har erstattet IAS 39 fra 01.01.18.

En beskrivelse av regnskapsprinsipper som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2017, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene.

Alle tall er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er oppgitt. Presentasjonsvalutaen er i norske kroner som også er bankens og konsernets funksjonelle valuta.

IFRS 9 er implementert per 01.01.18. Effekten av implementeringen av IFRS 9 og utfyllende beskrivelse er nærmere beskrevet i note 40 til årsregnskapet for 2017.

IFRS 9 introduserte en endring i IAS 1.82 med virkning fra 01.01.18. Som følge av denne endringen skal renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter, amortisert kost». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter øvrige». Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

IFRS standarder og fortolkninger som er vedtatt men ikke trådt i kraft

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Alle mulige effekter av de nye standardene er ikke gjennomgått.

Konsernet har valgt å ikke tidlig implementere IFRS 16 «Leieavtaler». Konsernet har vurdert virkningen av IFRS 16 og forventer ikke at denne vil få vesentlige regnskapsmessige effekter.

Regnskapsprinsipper og balanseposter oppsummert

Eiendeler	Virkelig verdi over totalresultat (OCI)	Virkelig verdi over resultat	Egenkapital- metoden	Historisk kost basis	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker				127	127
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 209	1 209
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 734	1 311		5 552	20 597
Rentebærende verdipapirer		1 245			1 245
Finansielle derivater		7			7
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		725			725
Eierinteresser i felleskontrollerte virksomhet og tilknyttet selskap			203		203
Varige driftsmidler				163	163
Utsatt skattefordel				15	15
Andre eiendeler				32	32
Sum eiendeler	13 734	3 288	203	7 098	24 322
Gjeld					
Innskudd fra kredittinstitusjoner				150	150
Innskudd fra kunder				15 074	15 074
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				5 631	5 631
Finansielle derivater		4			4
Ansvarlig lånekapital				250	250
Annen gjeld og forpliktelser				199	199
Sum gjeld		4		21 304	21 308

Note 2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelsen av delårsrapporten foretar ledelsen estimater og skjønnsmessige vurderinger, samt tar forutsetninger som vil kunne påvirke effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og således

regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2017 er det redegjort nærmere for bruk av vesentlige estimater og forutsetninger.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten banken styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner.

Rapporteringen av segmenter til bankens øverste beslutningsorgan (styre) er inndelt i følgende områder: personmarkeds kunder (PM) og bedriftsmarkeds kunder (BM).

Konsern	30.06.18				30.06.17			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	112	77		189	109	72		181
Netto provisjonsinntekter	68	20	18	106	60	15	12	86
Andre driftsinntekter	44	14	-5	54	47	16	-34	30
Driftskostnader	105	21	19	145	102	24	12	137
Resultat før tap	119	90	-6	203	114	79	-34	159
Tap på utlån og garantier, nedskrivninger og gevinster	3	3		6	3	-3		
Resultat før skatt	116	86	-6	197	111	82	-34	159
Utlån til kunder	14 060	6 537		20 597	13 205	6 443		19 648
Andre eiendeler			3 725	3 725			2 968	2 968
Sum eiendeler per segment	14 060	6 537	3 725	24 322	13 205	6 443	2 968	22 616
Innskudd fra kunder	11 097	3 977		15 074	9 927	3 848		13 775
Annen gjeld og egenkapital			9 249	9 249			8 841	8 841
Sum egenkapital og gjeld per segment	11 097	3 977	9 249	24 322	9 927	3 848	8 841	22 616

Konsern	31.12.17			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	227	147	-1	374
Netto provisjonsinntekter	128	32	29	188
Andre driftsinntekter	54	19	-14	59
Driftskostnader	207	49	26	282
Resultat før tap	202	149	-12	339
Tap på utlån og garantier	-3	-2		-5
Resultat før skatt	204	151	-12	343
Utlån til kunder	13 580	6 259		19 839
Andre eiendeler			3 215	3 215
Sum eiendeler per segment	13 580	6 297	3 059	23 054
Innskudd fra kunder	9 988	4 080		14 068
Annen gjeld og egenkapital			8 986	8 986
Sum egenkapital og gjeld per segment	9 988	4 092	8 856	23 054

Note 4 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR.

Basel III/ CRD IV, ble vedtatt den 22.08.14 med ikrafttreden 30.09.14, og er en tilpasning til EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak, som innebærer at kravene til kapitaldekning gradvis har økt frem til 2017. Etter de nye reglene er det minstekrav til ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital.

Per 30.06.18 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til minstekravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at minstekravet til ren kjernekapitaldekning er på 12,0 prosent, kjernekapitaldekning på 13,5 prosent og kapitaldekning på 15,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,2 prosent med virkning fra 31.12.17.

Fra 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og SamSpar Bankinvest AS (BN Bank). I tillegg er full innfasing av overgangsregelverket under CRD IV gjennomført fra 2018.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Forholdsmessig konsolidering	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Ansvarlig kapital			
Ren kjernekapital	2 802		
Kjernekapital	2 978		
Ansvarlig kapital	3 332		
Beregningsgrunnlag	17 485		
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	16,0 %		
Kjernekapitaldekning	17,0 %		
Kapitaldekning	19,1 %		
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,0 %		

Kapitaldekning for morbanken uten forholdsmessig konsolidering

	Morbank		
	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Kjernekapital			
Eierandelskapital	730	686	686
Overkursfond	18	2	2
Hybrid kapital	100		100
Utjevningfond	189	196	290
Sparebankens fond	1 667	1 510	1 671
Annen egenkapital	197	175	24
Balanseført egenkapital	2 901	2 569	2 772
Balanseført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital	-135	-157	-143
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-1	-1	-1
Overfinansiering av pensjonsforpliktelse		-6	
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-489	-380	-378
Ren kjernekapital	2 275	2 025	2 250
Fondsobligasjoner	100		100
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-3		-45
Kjernekapital	2 372	2 025	2 306
Ansvarlig lånekapital	250	150	200
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-12	-54	-57
Ansvarlig kapital	2 610	2 120	2 448
Risikovektet beregningsgrunnlag			
Kredittrisiko	11 971	11 208	11 519
Operasjonell risiko	965	918	965
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	13	6	8
Totalt beregningsgrunnlag	12 949	12 132	12 492
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	17,6 %	16,7 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning	18,3 %	16,7 %	18,5 %
Kapitaldekning	20,2 %	17,5 %	19,6 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	9,8 %	9,0 %	10,0 %
Bufferkrav	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Bevaringsbuffer	324	303	312
Motsyklisk buffer	259	182	250
Systemrisikobuffer	388	364	375
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	971	849	937
Minimumskrav til ren kjernekapital	583	546	562
Tilgjengelig ren kjernekapital	722	630	751

Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Lokale og regionale myndigheter	45	5	5
Institusjoner	264	241	249
Foretak	1 349	1 627	1 256
Massemarked	1 996	1 327	1 761
Pantesikkerhet i eiendom:			
- Pantesikkerhet i boligeiendom	5 217	5 245	5 120
- Pantesikkerhet i næringseiendom	2 354	2 437	2 513
Forfalte engasjementer	73	59	64
Obligasjoner med fortrinnsrett	62	55	62
Andeler i verdipapirfond	9	5	10
Egenkapitalposisjoner	349	18	310
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	253	187	168
Sum kredittrisiko	11 971	11 208	11 519

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.06.17	30.06.18		30.06.18	30.06.17	31.12.17
214	213	226	Primærnæringer	226	213	214
234	209	250	Bygg og anlegg	250	209	234
334	326	341	Varehandel, hotell og restaurant	341	326	334
215	212	224	Transport og kommunikasjon	224	212	215
3 317	3 264	3 397	Eiendomsdrift	3 366	3 225	3 279
1 265	1 384	1 385	Eiendomsdrift borettslag	1 385	1 384	1 265
454	430	477	Tjenesteytende næring	477	430	454
103	119	106	Finansiell og offentlig sektor	106	119	103
307	407	351	Øvrige næringer	351	407	307
6 443	6 564	6 756	Sum bedriftsmarkedet	6 725	6 525	6 405
13 554	13 248	13 984	Personmarked	13 984	13 248	13 554
19 998	19 812	20 740	Brutto utlån og fordringer på kunder	20 708	19 772	19 960
121	125	111	Tap på utlån til amortisert kost	111	125	121
		7	Tap på utlån til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	7		
		-7	Verdiendringer utover tapsnedskrivninger	-7		
19 877	19 687	20 629	Netto utlån og fordringer på kunder	20 597	19 648	19 839
19 998	19 812	20 740	Sum brutto utlån	20 708	19 772	19 960
7 862	7 464	8 162	Lån overført til SpareBank1 Boligkreditt	8 162	7 464	7 862
630	283	712	Lån overført til SpareBank1 Næringskreditt	712	283	630
28 489	27 559	29 614	Brutto utlånt inkl. kredittforetak	29 582	27 520	28 451

Kredittkvalitet i utlånsporteføljen (konsern)

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 01.01.18	18 714	1 094	151	19 960
Overført til trinn 1	272	-250	-22	0
Overført til trinn 2	-337	339	-2	0
Overført til trinn 3	-10	-10	21	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4 422	86	2	4 510
Økning i saldo eksisterende lån	392	23	2	417
Reduksjon i saldo eksisterende lån	-1 052	-39	-6	-1 097
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 792	-281	-8	-3 081
Balanse 30.06.18	19 609	962	138	20 708
Avsetningsgrad				0,6 %

Note 6 Overføring av finansielle eiendeler

Banken overfører utlån gjennom salg av kundens boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller lån til næringsseiendom til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

Banken selger boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt som igjen utsteder obligasjoner til investorer med sikkerhet i de overførte boliglånene. Det er hittil i 2018 netto overført lån og kreditter til en verdi av 300 (103) millioner kroner. Totalt er det fraregnet lån og kreditter til SpareBank 1 Boligkreditt for 8.162 (7.464) millioner kroner ved utgangen av kvartalet. Utlånene selges til virkelig verdi som normalt er balanseført verdi, se note 5 for spesifikasjon av utlån.

Banken mottar provisjon for de solgte lånene og kredittene tilsvarende renteinntekten på lånene redusert med gjennomsnittlig finansierings-kostnad i kredittforetakene og administrasjons-kostnader. I den grad det oppstår tap vil dette bli avregnet mot den provisjonen samtlige aksjonærer mottar for den gjestående del av kalenderåret.

De overførte lånene må ha en LTV på under 75 prosent (60 prosent på kreditter) på salgstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for de solgte lånene fra Sparebanken Telemark er på ca. 51 (50) prosent.

Soliditet

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS har Sparebanken Telemark også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minimum 9 prosent. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette, med mindre det foretas andre grep for å redusere behovet for kapital.

Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Boligkreditt hadde ved kvartalskiftet ca. 17 prosent ansvarlig kapital, hvorav ca. 13 prosent er ren kjernekapital. Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i selskapet har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital i henhold til denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

Sparebanken Telemark har overført 82 (75) millioner kroner næringslån til SpareBank 1 Næringskreditt AS hittil i 2018. Banken har overførte lån og kreditter til SpareBank 1 Næringskreditt for 712 (283) millioner kroner ved utgangen av kvartalet.

De overførte lånene må ha en LTV på under 60 prosent på salgstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for de solgte lånene fra Sparebanken Telemark er på ca. 44 (35) prosent.

Næringskreditt hadde ved kvartalsskiftet ca 23 prosent kapitaldekning, hvorav ca. 18 prosent er ren kjernekapital. Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i selskapet har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital i henhold til denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 9 i årsregnskapet for 2017.

Note 7 Tap på utlån, garantier m.v

IFRS 9 er implementert fra 01.01.18. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet, følger sammenligningstallene under etter prinsippene i IAS 39. For detaljert beskrivelse av tapsmodellene

prinsippnoten og note 40 i årsrapporten for 2017. Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre se note 5 .

	01.01.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbet. tidl. konstatert	30.06.18
Tap på utlån og garantier				
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	86,6	-0,6	0,1	86,1
Avsetning til tap amortisert kost - personmarkedet	31,3	3,1	-0,1	34,4
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	6,7	0,4		7,1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	124,6	3,0	0,1	127,7
Presentert som				
Netto utlån til kunder - avsetning til tap på utlån	115,3	3,1	0,1	118,5
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	9,3	-0,1		9,2

	Konsern		
Periodens tap på utlån og garantier	Q2 2018	Q2 2017	2017
Endring i individuelle nedskrivninger	i.a	-13,8	-20,3
Endring i gruppewise nedskrivninger	i.a	2,7	-0,9
Endringer i IFRS 9 nedskrivninger	3,0		
Konstatert tap med tidligere nedskrivninger	5,3		14,0
Konstatert tap uten tidligere nedskrivninger		10,1	5,3
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-1,9	-1,2	-2,8
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	0,1		
Sum tap på utlån og garantier	6,4	-2,1	-4,7

I det følgende presenteres balanseført avsetning totalt for porteføljen som omfattes av nedskrivningsreglene etter IFRS 9.

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn.

Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, hvilket forutsettes å skje før eventuell ny måling av tapsavsetning
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet

som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår

- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetalinger, opptrekk eksisterende kreditt og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn

Balanseført tapsavsetning	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 01.01.18	34,4	33,4	56,8	124,6
Avsetning til tap overført til trinn 1	9,0	-5,9	-3,0	0,0
Avsetning til tap overført til trinn 2	-1,3	1,7	-0,5	0,0
Avsetning til tap overført til trinn 3	-0,2	-0,7	0,8	0,0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	7,5	2,3	0,1	9,9
Økning i måling av tap	2,3	12,7	8,4	23,5
Reduksjon i måling av tap	-12,7	-3,5	-4,2	-20,4
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2,8	-5,2	-2,1	-10,1
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger / tap			0,1	0,1
Balanse 30.06.18	36,2	34,9	56,5	127,7
herav bedriftsmarkedet	28,3	17,1	40,8	86,1
herav personmarkedet	8,0	17,8	15,7	41,5

Individuelle nedskrivninger	30.06.17	31.12.17
Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier pr 1.1	64,9	64,9
+ Økning i individuelle nedskrivninger på tidligere tapsførte		
+ nye individuelle nedskrivninger	5,5	12,2
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger	7,4	14,0
- Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	18,1	18,6
Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier ved periodens slutt	44,9	44,5
Gruppenedskrivninger		
Nedskrivninger på grupper av utlån og garantier pr 1.1	79,7	79,7
Endringer i gruppenedskrivninger	2,7	-0,9
Gruppenedskrivninger på utlån og garantier ved periodens slutt	82,4	78,8

Note 8 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmarkedene,

og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Banken benytter seg ikke av kontantstrømsikring. Virkelig verdi sikring benyttes for innlån og sikringsbokføring benyttes ikke for sikring av utlån og investeringer.

Bankens styre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes. Alle rentebytteavtalene er basert på observerbare markedsdata.

Konsern			
Virkelig verdi sikring	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Netto tap resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	-3,5	-1,4	0,5
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	3,5	1,4	-0,5
Sum virkelig verdi sikringer	0,0	0,0	0,0

	30.06.18			30.06.17			31.12.17		
	Kontrakts- sum	Virkelig verdi Eiendeler Forplikt.		Kontrakts- sum	Virkelig verdi Eiendeler Forplikt.		Kontrakts- sum	Virkelig verdi Eiendeler Forplikt.	
Rentebytteavtale - sikring av fastrenteutlån til virkelig verdi over resultatet	1 288		4	1 147		15	971		13
Rentebytteavtale - sikring av virkelig verdi av fastrenteinnlån	250	7		100	6		100	4	
Totalt renteinstrumenter	1 538	7	4	1 247	6	15	1 071	4	13

Finansielle derivater til virkelig verdi	Eiendeler Forplikt.		Eiendeler Forplikt.		Eiendeler Forplikt.	
Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked						
Verdsettelse basert på observerbare markedspriser	7	4	6	15	4	13
Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata						
Sum finansielle derivater til virkelig verdi	7	4	6	15	4	13

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser. Bankens utarbeider årlig en likviditetsstrategi, som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Bankens likviditetsrisiko avdekkes gjennom bankens likviditetsreserve/buffer. Hovedmålet for banken er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding i 12 måneder. I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en «stor stress» situasjon der man ikke har tilgang på

funding fra kapitalmarkedet. Banken har en daglig styring etter ovennevnte mål. I tillegg er det etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser.

Gjenværende restløpetid på bankens langsiktige finansiering var ved utgangen av kvartalet på 3,0 (2,8) år.

LCR var 291 (187) prosent ved utgangen av kvartalet og gjennomsnittlig LCR var 250 (134) prosent hittil i år.

Note 10 Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank				Konsern		
2017	Q2 2017	Q2 2018		Q2 2018	Q2 2017	2017
			Provisjonsinntekter			
4	2	2	Garantiprovisjon	2	2	4
9	5	5	Verdipapiromsetning og forvaltning	5	5	9
39	19	19	Forsikringstjenester	19	19	39
61	28	33	Betalingsformidling	33	28	61
			Provisjonsinntekter eiendomsmegling	18	12	26
3	2	3	Andre provisjonsinntekter	3	2	3
117	56	62	Sum provisjonsinntekt ekskl. kredittforetak	80	68	143
66	28	35	Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt *	35	28	66
0,9	0,2	1,9	Provisjonsinntekter fra SB1 Næringskreditt *	1,9	0,2	0,9
184	85	98	Sum provisjonsinntekt	116	96	210
			Provisjonskostnader			
21	10	10	Betalingsformidling	10	10	21
0,6	0,3	0,4	Andre gebyrer og provisjonskostnader	0,4	0,3	0,6
22	10	10	Sum provisjonskostnader	10	10	22
163	74	88	Netto provisjonsinntekter	106	86	188
			Andre driftsinntekter			
2	1	1	Leieinntekter faste eiendommer	1	1	3
			Andre inntekter eiendomsmegling	4	3	6
0,3	0,1	0,1	Andre driftsinntekter	0,1	0,1	0,3
2	1	1	Sum andre driftsinntekter	6	5	9
165	76	89	Netto provisjons- og andre inntekter	111	91	197

* Banken mottar provisjonsinntekter for overførte lån og kreditter fra SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt inntil de er nedbetalt av lånekunden. Provisjonen beregnes hver måned av akkumulert saldo på overførte lån og kreditter, og provisjonssatsen er en andel av den margin som kredittforetakene har på sine lån og kreditter.

Note 11 Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank				Konsern		
2017	Q2 2017	Q2 2018		Q2 2018	Q2 2017	2017
11	6	16	Sum utbytte fra aksjer	16	6	11
2	2		Utbytte fra datterselskap			
50	50	22	Inntekt av eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	14	14	34
51	51	22	Netto resultat fra eierinteresser	14	14	34
4	4	-2	Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultat	-2	4	4
		-0,02	Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater	-0,02		
0,2	-0,6	0,1	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	0,1	-0,6	0,2
0,2	-0,6	0,04	Inntekter fra finansielle derivater	0,04	-0,6	0,2
1	1	-0,1	Realiserte instrumenter vurdert til virkelig verdi*	-1	1	1
		20	Verdiøkning av instrumenter vurdert til virkelig verdi	20		
0,2	-0,1	-0,2	Nedskrivning av instrumenter vurdert til virkelig verdi*	-0,2	-0,1	0,2
1	1	20	Sum inntekter fra aksjer, egenkapitalbevis og andeler	20	1	1
67	62	57	Sum netto inntekter fra finansielle investeringer	48	25	50

* Kategorien tilgjengelig for salg er tatt bort i IFRS 9, og linjen i tabellen vil fra og med 01.01.18 inneholde gjeldsinstrumenter som er klassifisert som virkelig verdi over totalresultatet med reklassifisering.

Note 12 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre se note 5.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Tabellene under viser klassifisering av finansielle instrumenter i;

- Kategori 1 Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat og utvidet resultat.
- Kategori 2 Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat, bestemt regnskapsført til virkelig verdi
- Kategori 3 Finansielle derivater som sikringsinstrumenter
- Kategori 4 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (utgår under IFRS 9 i 2018)
- Kategori 5 Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost inkludert forpliktelse som er utpekt som sikringsobjekter

30.06.18	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker					127	127
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 209	1 209
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 734	1 311			5 552	20 597
Rentebærende verdipapirer	1 245					1 245
Finansielle derivater			7			7
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	725					725
Sum eiendeler	15 704	1 311	7		6 888	23 909

Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner					150	150
Innskudd fra og gjeld til kunder					15 074	15 074
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					5 631	5 631
Finansielle derivater	4					4
Ansvarlig lånekapital					250	250
Sum gjeld	4				21 105	21 109

30.06.17	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker					29	29
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 066	1 066
Netto utlån til og fordringer på kunder		1 250			18 398	19 648
Rentebærende verdipapirer		845				845
Finansielle derivater			6			6
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler				585		585
Sum eiendeler		2 095	6	585	19 493	22 178

Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner					150	150
Innskudd fra og gjeld til kunder					13 775	13 775
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					5 731	5 731
Finansielle derivater	15					15
Ansvarlig lånekapital					150	150
Sum gjeld	15				19 807	19 822

31.12.17	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker					134	134
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 076	1 076
Netto utlån til og fordringer på kunder		1 186			18 653	19 839
Rentebærende verdipapirer		918				918
Finansielle derivater			4			4
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler				673		673
Sum eiendeler		2 103	4	673	19 863	22 644

Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner					150	150
Innskudd fra og gjeld til kunder					14 068	14 068
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					5 552	5 552
Finansielle derivater	13					13
Ansvarlig lånekapital					200	200
Sum gjeld	13				19 970	19 984

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder.

Markedspris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer, statskasseveksler og statsobligasjoner.

Nivå 2: Verdsettelse ved bruk av observerbare markedsdata.

Verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller

forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige

observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter.

Nivå 3: Verdsettelse på annen måte enn basert på observerbare markedsdata.

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelses-metoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre (se note 5).

30.06.18					30.06.17			
Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
-Fastrenteutlån			1 311	1 311			1 250	1 250
-Rentebærende verdipapirer		1 245		1 245		845		845
-Derivater		7		7		6		6
-Boliglån til virkelig verdi over OCI			13 734	13 734				
-Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	49	9	665	723	12	41	532	585
Sum eiendeler til virkelig verdi	49	1 261	15 710	17 020	12	892	1 782	2 686
Forpliktelser								
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet								
-Derivater		4		4		15		15
Sum forpliktelser til virkelig verdi		4		4		15		15

31.12.17				
Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
-Fastrenteutlån			1 186	1 186
-Rentebærende verdipapirer		918		918
-Derivater		4		4
-Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	51	9	613	673
Sum eiendeler til virkelig verdi	51	931	1 799	2 781
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
-Derivater		13		13
Sum forpliktelser til virkelig verdi		13		13

Verdiendringer på instrumenter i nivå 3	Fastrente- utlån	Boliglån til virkelig verdi over OCI	Aksjer, ek-bevis og andeler	Totalt
Balanseført verdi 31.12.17	1 186		613	1 799
Netto gevinst/tap (-) gjennom året	-5		21	15
Tilgang	211	14 648	32	14 891
Avgang	-80	-914		-995
Balanseført verdi 30.06.18	1 311	13 734	665	15 710

Utover ovennevnte finansielle eiendeler og gjelder som er balanseført til virkelig verdi er bankens øvrige finansielle eiendeler og gjeld (finansielle instrumenter) balanseført til amortisert kost. Virkelig verdi av disse finansielle instrumentene forventes ikke å avvike vesentlig fra balanseført verdi.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.06.17	30.06.18	30.06.18	30.06.17	31.12.17
			17	12	10
2	26			26	2
2	10	14	14	10	2
1	13	1	1	13	1
5	50	15	32	62	15
Sum andre eiendeler					

Note 14 Innskudd fra kunder

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor omsetning/drift eiendommer.

	Konsern		
	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Innskudd fordelt på sektor og næring			
Primærnæringer	118	121	122
Bygg og anlegg	276	203	275
Varehandel, hotell og restaurant	431	473	497
Transport og kommunikasjon	176	142	137
Eiendomsdrift	1 052	1 001	1 038
Eiendomsdrift borettslag	202	191	212
Tjenesteytende næring	1 168	1 019	1 089
Finansiell og offentlig sektor	368	482	469
Øvrige næringer	382	232	247
Sum næring	4 173	3 864	4 086
Personmarked	10 901	9 911	9 982
Sum innskudd fra kunder	15 074	13 775	14 068

Note 15 Annen gjeld og forpliktelser

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.06.17	30.06.18	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Annen gjeld og forpliktelser					
3	3	9	Avsetning tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	9	3
19	10	23	Påløpte kostnader / mottatte, ikke opptjente inntekter	35	16
11	4	6	Leverandørgjeld	6	5
77	37	41	Betalbar skatt	41	37
31	9	30	Netto pensjonforpliktelse	30	9
4	4	4	Tidligere avsatte, ikke utbetalte gaver	4	4
10	18	27	Mellomværende kredittforetak	27	18
13	32	51	Annen gjeld	46	35
168	117	191	Sum annen gjeld og forpliktelser	199	178
Andre forpliktelser					
1 872	1 875	1 843	Ubenyttede kreditter	1 843	1 872
349	312	338	Garantier	338	312
2 221	2 187	2 181	Sum andre forpliktelser	2 181	2 221
Pantstillelser					
0,3	0,4	0,3	Verdipapirer	0,3	0,4
0,3	0,4	0,3	Sum pantstillelser	0,3	0,3

Pågående rettsvister

Banken er ikke involvert i rettsvister som innebærer avsetningsbehov for fremtidige forpliktelser.

Note 16 Ansvarlig lånekapital

	30.06.18	30.06.17	31.12.17
Tidsbegrenset			
FRN ansvarlig obligasjonslån 2016/2021 med innløsningsrett for utsteder	150	150	200
FRN ansvarlig obligasjonslån 2017/2022 med innløsningsrett for utsteder	50		
FRN ansvarlig obligasjonslån 2018/2023 med innløsningsrett for utsteder	50		
Påløpte renter	0,9	0,7	0,8
Over-/underkurs	-0,5	-0,3	-0,4
Sum ansvarlig lån, tidsbegrenset	250	150	200
Gjennomsnittlig rente ansvarlig lånekapital	3,0 %	3,3 %	3,1 %

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

9 ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF

Vi bekrefter at bankens halvårsregnskap for perioden 1. januar til 30. juni 2018 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarter, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at regnskapet gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor i neste regnskapsperiode.

Styret i Sparebanken Telemark

Porsgrunn, 14. august 2018

Per Richard Johansen
Styrets leder

Per Wold

Anne Berg Behring

Ingeborg Føgt Bergby

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt Boye

Per Halvorsen
Adm.banksjef

10 REVISORERKLÆRING

Building a better
working world

Melkevegen 13, NO-3919 Porsgrunn
Postboks 64, NO-3901 Porsgrunn

Foretaksregisteret:
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 35 55 96 20

www.ey.no

Til styret

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap

Innledning

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for Sparebanken Telemark pr. 30. juni 2018 og tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for perioden 01.01. – 30.06. 2018. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med IAS 34. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklede revisorkontroll.

Omfanget av den forenklede revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklede revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet for at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklede revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med IAS 34.

Porsgrunn, 14.august 2018

ERNST & YOUNG AS

Odd Knustad
statsautorisert revisor

Banken for Telemark og telemarkinger

Organisasjonsnummer: 937 891 334
Telefon: 915 02610

post@sb1telemark.no
sb1telemark.no

Postboks 188, 3901 Porsgrunn

Storgata 117, 3921 Porsgrunn

